

REDENGEVENDE OMSCHRIJVING

01

GEGEVENS

complexnaam:	voormalige kosterswoning en schoolhuis
adres:	Sint Wilbertsplein 10 5761 BG Bakel
provincie:	Noord-Brabant
gemeente:	Gemert-Bakel
kadastrale gemeente:	Bakel en Milheeze
sectie:	T
grondperceel:	2122
status:	gemeentelijk monument
monumentnummer:	GM_2023_010
datum van aanwijzing:	10-01-2023
kadaster deel/nr.:	16328/6

02

CATEGORIE

hoofdcategorie:	cultuur, gezondheid en wetenschap
subcategorie:	onderwijs en wetenschap
functie:	schoolgebouw

03

GEBOUWINFORMATIE

bouwjaar:	ca. 1830 en 1864
bouwtijl:	traditioneel
architect:	aannemer Koenen te Veghel

De redengevende omschrijving is gebaseerd op de eerder gemaakte redengevende omschrijving uit 1999.

historie:	De geschiedenis van dit pand is nauw verbonden met de vlakbij gelegen parochiekerk. Waarschijnlijk archeologisch belangrijk omdat het pand is gebouwd op de rand van de verhoging in het terrein waarop ook de kerk gebouwd is. Het onderhavige pand is in eerste instantie gebouwd als school in het jaar ±1835. In het jaar 1864 is het 'meesterhuis' hier aan vast gebouwd. Het pand heeft veel functies gehad in Bakel. Eerst als basisschool, na 1921 was het achtereenvolgens soms school, ook verbouwd als 'cachot', dan brandweerkazerne. Later opslag voor de gemeente.
exterieur:	Het metselwerk van het 'meesterhuis' nog in prima staat. Het is een rood-gele handvormsteen in waalformaat. De steensoort is van ver aangevoerd in die tijd. Boven alle deuropeningen vakkundig gemetselde strekken en mooie rondboog en elipsbogen boven voormalig portaal en grote deuren aan de voorgevel.
interieur:	Interessant is het kapwerk, hieruit blijkt dat in het schoolgedeelte destijds een gestucadoord gewelf heeft gezeten. De schenkels met inkepingen voor de plafondhangers nog aanwezig bij de houten spanten. In 1921 bij verbouwing balklaag aangebracht met zoldervloer. Het voormalig portaal van de school met mooie rondboog en authentiek kolen- of turfhoek nog aanwezig. De houten vloeren op begane grond en verdieping zijn nog in oorspronkelijke staat in het woongedeelte. Ook de binnendeuren (extra laag), voorzien van spiegelklampen en kozijnen afgewerkt met geprofileerde architraven nog allemaal oorspronkelijk. De verdiepingsbalklaag en vloer nog in originele staat, met interessante ophanging van de balklaag aan het spant. Kap is ooit vernieuwd voor schoolgedeelte. Vermeldenswaard is zeker de getoogde kelder in het woongedeelte. Op het halfronde gewelf rust een houten vloer van de opkamer. In de rechtersvoorkamer nog een bedstede aanwezig.

cultuurhistorische waarden:	Het pand bezit cultuurhistorische waarde als een van de zeldzame schoolboerderijen die er nog zijn.
architectuur en kunsthistorische waarden:	Het pand bezit architectuurhistorische waarde als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van schoolgebouwen. Zeer bijzonder zijn de restanten van het gewelf in het schoolgedeelte, alsook de gewelfde kelder van het woongedeelte.
situationele en ensemble waarden:	Het historisch wegenpatroon aan de noord-, oost- en zuidzijde is oorspronkelijk. Het pand vormt samen met monumentale kerk en begraafplaats met muur goed bewaard restant van de oude dorpskern. Ook vorm het een ensemble met de oude beukenlaan.
gaafheid en herkenbaarheid:	Het pand is in oorspronkelijke staat. Van het schoolgebouw zijn de gevels door de vele verbouwingen bijna niet meer herkenbaar als waar het voor gebouwd is. Het woongedeelte is nog in oorspronkelijke staat, met goed onderhouden raam- en deurkozijnen. De topgevel is destijds verhoogd en het wolfseind verwijderd. Jammer dat bij de verbouwing het dak is bedekt met betonpannen. De openingen in de bouwmassa verkeren wat het woonhuisgedeelte betreft nog helemaal in

originele staat.

zeldzaamheid:

Vanwege de cultuurhistorische-, architectuurhistorische- en situationele waarde in relatie tot de gaafheid is er sprake van zeldzaamheid op lokaal niveau.